

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci **žalobce: M. A.**, zast. Mgr. Radimem Struminským, advokátem se sídlem Svornosti 86/2, Havířov, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2013, č. j. OAM-396/ZA-ZA06-ZA14-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 12. 2014, č. j. 61 Az 5/2013 – 28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Radimu Struminskému, advokátu se sídlem Svornosti 86/2, Havířov, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **8 228 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta jeho žaloba proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného. Tímto rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

I. Vymezení věci

[2] V žádosti o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel uváděl obavy o život z důvodu jeho náboženského vyznání (Svědci Jehovovi). Popsal také problémy s kriminálními živly, které vybíraly tzv. výpalné. Svědci Jehovovi nemají v Abcházii oficiální status a jsou zakázáni. V případě návratu se bojí smrti, mohli by ho zabít lidé, kteří vydírali a zabili jeho rodiče. Součástí správního spisu jsou i zprávy o zemi původu, a to zpráva MZ USA o dodržování lidských práv za rok 2011 v Gruzii ze dne 24. 5. 2012, články ze zpravodajského severu Kavkazský uzel a Rádio Svobodná Evropa/Rádio Svoboda, zpráva MZV USA ze dne 30. 7. 2012 „Výroční zpráva o svobodě vyznání v Gruzii za rok 2011“, zpráva Freedom House z července 2012 „Svoboda ve světě 2012 – Abcházie“ a zpráva organizace Fórum 18 ze dne 27. 4. 2004 „Abcházie: zákazy vztahující se na svědky Jehovovy a gruzínskou pravoslavnou církev stále platí“.

[3] V doplňujícím pohovoru konaném dne 28. 3. 2013 stěžovatel uvedl, že v České republice navázal vztah s partnerkou, s níž žije ve společné domácnosti asi 10 měsíců. Dne 1. 3. 2013 se jim narodil syn, přičemž partnerka i dítě jsou občany České republiky. V rodném listu dítěte je jako otec zapsán bývalý manžel partnerky, neboť dítě se narodilo do 300 dnů od rozvodu manželství.

[4] V řízení před krajským soudem spatřoval nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí pouze v nesprávném posouzení svého vztahu s přítelkyní, s níž žije ve společné domácnosti a se kterou vychovává dítě.

[5] Krajský soud odkázal na rozhodnutí žalovaného, který poukázal na to, že stěžovatel je hlášen k pobytu v PoS, přičemž jeho přítelkyně má trvalé bydliště na OÚ O. V rodném listu dítěte je zapsán jako otec bývalý manžel přítelkyně a nikoliv stěžovatel. Dle žalovaného nelze navázaný vztah považovat za natolik dlouhodobý, aby na něj byl brán zvláštní zřetel pro udělení humanitárního azylu.

[6] Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva „by se muselo jednat o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah, nejčastěji pak dlouholeté manželství či dokonce rodinu s dětmi, aby i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny a naopak již nemožnost zpětné integrace v zemi původu cizince, bylo možno zcela vyloučit reálnou možnost případného následování ostatních členů rodiny do země původu vyhošťované osoby“.

[7] Dle § 14 zákona o azylu lze udělit azyl z humanitárního důvodu v případě hodném zvláštního zřetele, pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 citovaného zákona. Za případ hodný zvláštního zřetele nelze dle krajského soudu označit stěžovatelův vztah k družce a dítěti.

[8] Otázku legalizace pobytu cizinců na území České republiky řeší zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a jeho právní instituty nelze nahrazovat instituty mezinárodní ochrany či doplňkové ochrany. Ostatně právě dle tohoto zákona bylo stěžovateli vydáno nové rozhodnutí o zrušení správního vyhoštění ze dne 26. 4. 2013.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalovaného

[9] Proti rozsudku krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[10] Namítá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s podmínkami udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu. Na str. 3 rozsudku se uvádí, že soud má za prokázáno, že k opuštění vlasti došlo z důvodu náboženského vyznání – jehovistické víry. Stěžovatel i jeho rodina byli v zemi původu terčem značného příkoří. Rodiče byli usmrceni, stěžovatel znásilněn, byla mu odpírána školní docházka.

[11] Součástí spisu je i zpráva organizace Fórum 18 ze dne 27. 4. 2014, dle které se na svědky Jehovovy vztahuje celá řada zákazů.

[12] Je přesvědčen, že ve správním řízení bylo jednoznačně prokázáno, že byl v zemi původu pronásledován z důvodu náboženského vyznání a naplňuje zákonné znaky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 zákona o azylu.

pokračování

[13] Podpůrně uvádí, že splňuje i znaky pro udělení azylu dle § 14 uvedeného zákona. Nesouhlasí se závěrem, že jeho vztah k družce M. Ch. nelze považovat za dlouhodobý. S družkou žije od července 2012. Dne X se jim narodil syn L. A., žijí spořádaně a bydlí spolu v pronajatém bytě na ulici E. D. v H. Ke svému tvrzení dokládá rodný list dítěte, kde již je zapsán jako jeho otec a potvrzení pronajímatelky bytu MUDr. A. ze dne 1. 1. 2015.

[14] Skutečnost, že s družkou nežijí ve formálním manželství, není důvodem pro odepření humanitárního azylu. Družka i syn jsou státní občané České republiky a je tak zcela vyloučena možnost, aby jej následovali do země původu. Jejich integrace do života v Abcházii je nemyslitelná.

[15] Uvádí, že o řešení své situace v rámci zákona o pobytu cizinců byl svým zástupcem poučen a činí potřebné kroky.

[16] Navrhuje rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že správní rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i rozsudek soudu považuje za vydané v souladu s právními předpisy. Odkazuje na správní spis a vyjádření k žalobě. K námitkám vůči postupu soudu mu nepřisluší se vyjadřovat. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[19] Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[20] Soud nespatřuje v namítaných skutečnostech přesah vlastních zájmů stěžovatele, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

[21] Z obsahu žaloby je nesporné, že stěžovatel žalovanému vytýkal porušení jedné ze základních zásad činnosti správních orgánů zakotvené v § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle něhož postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V této souvislosti žalovanému vytýkal také porušení § 50 správního řádu, které pojednává o podkladech pro vydání správního rozhodnutí a v návaznosti na to i porušení § 38 odst. 3 správního řádu, kde jsou uvedeny náležitosti odůvodnění správního rozhodnutí.

[22] Porušení uvedených ustanovení vztahoval pouze k nesprávnému posouzení svého vztahu s přítelkyní (družkou), s níž žije ve společné domácnosti a se kterou vychovává dítě, tj. v souvislosti s porušením čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále jen „Úmluva“).

[23] Kasační námitky, směřující do nedostatečného vypořádání podmínek udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, nejsou dle § 104 odst. 4 s. ř. s. přípustné, neboť je stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Krajskému soudu proto nelze vytýkat jejich

nevypořádání. Pro úplnost soud uvádí, že na str. 3 krajský soud mj. uvedl, že „z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu žalovaného vzal v daném případě za prokázáno, že žalobce v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 24. 11. 2010 uvedl, že svoji vlast opustil dne 2. 11. 2010 z důvodu svého náboženského vyznání“, nikoli, že má za prokázanou pravdivost v žádosti uvedených tvrzení. Po věcné stránce se soud důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu vůbec nezabýval.

[24] Dále stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že mu měl být z důvodu jeho vztahu s družkou a jejich společného rodinného soužití spolu s jejich synem udělen azyl dle § 14 zákona o azylu.

[25] Podle ustanovení § 14 zákona o azylu lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod udělení azylu podle § 12. Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výchyty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout.

[26] Jak uvedl Nejvyšší právní soud v rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Aoz 46/2008 - 71, *udělení azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Samotná skutečnost, že stěžovatel žije v ČR ve společné domácnosti se svojí snoubenkou a pečuje o dceru ani skutečnost, že požádal o sňatek, není skutečností zakládající důvod pro udělení humanitárního azylu.* Společné rodinné soužití, ať už manželské či partnerské, nemůže být bez dalšího považován za důvod hodný zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Takovým důvodem může být dle konstantní judikatury např. zvlášť těžká nemoc, zdravotní postižení či příchod z oblastí postižených humanitární katastrofou (srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

[27] Nad rámec rozhodujících důvodů soud uvádí, že na ohrožení rodinného (soukromého) života samotným vycestováním cizince (tj. ohrožení rodinného života v České republice), pamatuje § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že právě toto ustanovení primárně chrání práva cizince na soukromý a rodinný život vyplývající z čl. 8 Úmluvy, nikoliv ustanovení § 179 odst. 2 písm. d) zákona o pobytu cizinců, které upravuje důvod znemožňující vycestování cizince pro rozpor takového vycestování s mezinárodními závazky České republiky, ani jemu svou dikcí odpovídající ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, upravující obdobně formulovaný důvod udělení doplňkové ochrany, neboť je zřejmé, že obvykle právě jen dlouhodobý zákaz pobytu na území České republiky může v některých případech dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života, který si cizinec za dobu svého pobytu na území České republiky vytvořil (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71).

[28] Přípustnou míru zásahu do práva stěžovatele na soukromý a rodinný život na území České republiky tak není na místě zkoumat v rámci řízení dle zákona o azylu, nýbrž tuto otázku bylo v daném případě třeba zkoumat a také byla příslušným správním orgánem zkoumána v rámci řízení o správním vyhoštění stěžovatele (viz rozhodnutí o zrušení správního vyhoštění ze dne 26. 4. 2013).

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně

pokračování

nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

[30] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[31] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce provedl ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc (dále jen „advokátní tarif“)], a písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] spočívající v sepsání doplnění kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. Zástupce stěžovatele doložil soudu osvědčení o registraci k dani z přidané hodnoty, odměna se proto zvyšuje o částku 1 428 Kč připadající na tuto daň. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. května 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu